

**PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI NR 2
IM. WOJCIECHA KĘTRZYŃSKIEGO W SZCZYTNIE
NA ROK SZKOLNY 2021-2022**

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189 ze zm.).
- Ustawa z 26 stycznia 1982r.-Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59 ze zm., Dz.U.z 2021r.poz 1082).
- Ustawa z 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2020r. poz.1327 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783 ze zm., tekst jedn.: Dz.U. z 2019r. poz.852 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 1457 ze zm., tekst jedn.: Dz.U.z 2018r. poz.1446 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015r.w sprawie zakresu i form przeprowadzania w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 1455 ze zm., Dz. U. z 2020r.poz.1449.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017r.w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół. (Dz. U. 2017 poz. 356 ze zm.)
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994r. (tekst jedn. Dz.U. 2020 poz. 685)
- Statut Szkoły Podstawowej nr 2 im. Wojciecha Kętrzyńskiego z Oddziałami Integracyjnymi w Szczytnie
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022.
- Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych- tryb pełny i stacjonarny- zbiór zaleceń uwzględniających sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.

Ponadto wykorzystano:

- Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” - sporządzony na zlecenie ME i N (opartych na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 - styczeń 2021).
- Wnioski z badania bezpieczeństwa psychoaktywne uczniów w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 w Szczytnie,
- Debata przeprowadzona po edukacji zdalnej,
- Analiza i ocena istotności ryzyka zagrożenia zakażeniem i rozprzestrzenianiem się COVID- 19.

Wprowadzenie

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 opiera się na hierarchii wartości wskazanych przez społeczność szkolną, które wyłoniły się podczas badania ankietowego. Treści programu są spójne ze Statutem szkoły w oparciu o realizację programu nauczania. Należy pamiętać, że podstawowym i naturalnym środowiskiem społecznym i wychowawczym życia dzieci jest rodzina, którą szkoła wspiera w dziedzinie wychowania, gdzie w swojej działalności uwzględnia wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Szkoła jako środowisko wychowawcze oprócz jej funkcji dydaktycznej ma za zadanie wspomagać uczniów w osiągnięciu wszechstronnego rozwoju, kształtować postawy, umożliwić korygowanie deficytów w celu optymalizacji osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz zapobiegać zagrożeniom poprzez profilaktykę i wsparcie uczniów.

Program Wychowawczo- Profilaktyczny powstał w oparciu o wyniki obserwacji, badań, analizy dokumentacji, analizy efektów wychowania, rozmów z wychowawcami, rodzicami, uczniami, nauczycielami. Zawiera działania wspierające ucznia w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze: aksjologicznej, psychologicznej-emocjonalnej, fizycznej, społecznej i intelektualnej, które wzmacniają działania profilaktyki uniwersalnej oraz działania na poprawę funkcjonowania ucznia. Program realizowany jest przez wszystkich nauczycieli przy współudziale niepedagogicznych pracowników szkoły oraz przy wsparciu rodziców i prawnych opiekunów uczniów, tworzy on spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Uwzględnia kierunki, formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców dla efektywnej pracy wychowawczej. W oparciu o Program Wychowawczo- Profilaktyczny wychowawcy tworzą Plany wychowawcze klas, które mają służyć realizacji zamierzonych celów wychowawczo- profilaktycznych.

Program Wychowawczo- Profilaktyczny uwzględnia wyniki z diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów w tym czynników ryzyka z uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji wewnętrznej, zewnętrznej: Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” - sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020- styczeń 2021),
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora szkoły,
- ewaluacji wcześniejszego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2020/2021,
- wniosków i analiz zespołów zadaniowych i przedmiotowych oraz innych dokumentów, spostrzeżeń ważnych dla szkoły, np.: wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców: Debata społeczności szkolnej po powrocie uczniów do szkoły po edukacji zdalnej,
- analiza badań bezpieczeństwa psychospołecznego,
- analiza efektów wychowania 2020-2021,
- analiza i ocena istotności ryzyka zagrożenia zakażeniem i rozprzestrzeniania się COVID-19.

Celem realizacji szkolnego Programu jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Podstawowe zasady realizacji obejmują: powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły, zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie, respektowanie praw wszystkich członków społeczności szkolnej oraz kompetencji organów szkoły (np.: dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),współdziałanie ze środowiskiem

zewnątrznym szkoły (np. udział instytucji wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły), współodpowiedzialność za efekty realizacji programu, kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły oraz inne ważne wynikające z potrzeb i specyfiki szkoły.

I Misja wychowawcza Szkoły

Zadaniem Szkoły jest ukierunkowanie procesu wychowawczego na wartości, które wyznaczają cele wychowania i kryteria jego oceny. Wychowanie ukierunkowane na wartości zakłada przede wszystkim podmiotowe traktowanie ucznia, a wartości skłaniają człowieka do podejmowania odpowiednich wyborów czy decyzji. Szkoła zapewnia wsparcie we wszechstronnym rozwoju ucznia w wymiarze aksjologicznym, psychologicznym, fizycznym, społecznym i intelektualnym.

Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców. Ważne jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, kształtowanie postaw patriotycznych. Budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji.

W obecnym czasie bardzo ważna jest profilaktyka i działania na rzecz wsparcia psychicznego uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii COVID-19 „Misją szkoły jest osiągnięcie zaburzonej równowagi między przewartościowanym nauczaniem a niedowartościowanym wychowaniem uzupełnianym o profilaktykę” (Raport Instytutu Profilaktyki zintegrowanej- Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego).

II Wizja wychowawcza Szkoły

Wizją naszej szkoły jest wychowanie człowieka który: dysponuje wiedzą i umiejętnościami niezbędnymi do powodzenia w dalszej edukacji, który zna swoją tożsamość, jest patriotą przy tym jest tolerancyjny dla innych, jest “obywatelem świata”, potrafi współdziałać z innymi ludźmi, rozumie i akceptuje ich odmienność, solidaryzuje się w działaniu z innymi, gdzie potrafi być ofiarny i poświęcić się dla ogółu, dla osiągnięcia wspólnych celów, jest innowacyjny, twórczy, przedsiębiorczy, potrafi wykorzystywać swoje atuty do dalszej edukacji i realizacji własnych celów, jest ofiarny szlachetny, uczestniczy w wolontariacie na rzecz słabszych, wykazuje się altruizmem, stosuje zasady zdrowego stylu życia, dba o zrównoważony rozwój: psychiczny, fizyczny, intelektualny, społeczny oraz sfery wartości.

III Sylwetka absolwenta

Dążeniem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- posiada odpowiedni dla etapu edukacyjnego zasób wiedzy o własnym kraju i współczesnym świecie,
- jest aktywny, ciekawy świata, stara się poszerzać i pogłębiać swoją wiedzę,
- potrafi być asertywny, prezentować własne poglądy, preferuje zdrowy styl życia,
- potrafi współdziałać z innymi ludźmi, jest tolerancyjny - rozumie i akceptuje ich odmienność,
- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- szanuje tradycje, symbole narodowe i religijne,
- reaguje na krzywdę innych oraz na przejawy negatywnych zachowań,
- posiada wrażliwość estetyczną (plastyczną, muzyczną),
- posiada wrażliwość etyczno-moralną, jest zdolny do empatii,
- jest kulturalny, taktowny, nie używa słów obraźliwych i wulgarnych,
- jest rozważny, rozumie, czym są zachowania ryzykowne - zagrażające zdrowiu i życiu, wykazuje się postawą odpowiedzialności za siebie i innych,
- korzysta z nowoczesnych technologii informacyjno - komunikacyjnych,
- wykazuje inicjatywę społeczną, bierze udział w akcjach charytatywnych, inicjuje i organizuje działania na poziomie klasowym i szkolnym,
- prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi, np: COVID-19,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- zna zasady ochrony zdrowia psychicznego (w tym sytuacji kryzysowej epidemia COVID-19) oraz zna czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego.

IV Cele Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powstałe w oparciu o główne cele i zadania Szkoły

Program Wychowawczo- Profilaktyczny jest zbudowany z części stałej na którą składa się: wprowadzenie, misja szkoły, wizja szkoły, cele, sylwetka absolwenta, zadania wychowawczo- profilaktyczne oraz część, która się zmienia, modyfikuje po analizie sytuacji szkolnej i państwa, modyfikacja po analizie czynników ryzyka i chroniących, zmiana po analizie ewaluacji realizacji programu wychowawczo profilaktycznego oraz po analizie efektów wychowania w klasach, co wpływa na zmianę harmonogramu wydarzeń wychowawczo- profilaktycznych.

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięciu pełnej dojrzałości w sferze: fizycznej, psychicznej, społecznej, aksjologicznej.

Cele Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powstały w oparciu o główne cele i zadania Szkoły:

- wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym **ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji,**
- wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele),
- wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej,
- formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych,
- rozwijanie kompetencji takich jak kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość,
- rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania,
- ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności,
- rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki,
- wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości, kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć Świat,
- wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji,
- wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej,
- kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość,
- zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy.

Zadania Programu Wychowawczo- Profilaktycznego

Zgodnie ze wskazaniami działalność wychowawczo-profilaktyczna w naszej szkole polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- **Fizycznej:** wzmacnianie postaw prozdrowotnych, zwiększenie świadomości uczniów, gdzie uczniowie widzą zależność między odpowiednim stylem życia a zdrowiem, zapoznanie (przypomnienie) zasad sanitarnych obowiązujących w czasie epidemii COVID-19 w tym zasady zdrowia psychicznego (sytuacja kryzysowa wywołana epidemią COVID-19) oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z izolacji społecznej,
- ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych, w tym w zakresie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19, dbanie o dobrobyt zdrowia psychicznego, który ma wpływ na zdrowie fizyczne.
- **psychicznej:** czyli przeprowadzenie psychoedukacji w klasach na temat umiejętności i samooceny, rozpoznawania swoich predyspozycji ,np.: uczniowie potrafią wskazać swoje mocne i słabe strony oraz ukierunkowanie na potrzebę zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, ukształtowanie postaw sprzyjających wzmacnianiu zdrowia własnego i innych ludzi, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów w zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów, np.: rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno- pedagogicznej, pomocy rówieśniczej, potrzeba współpracy między członkami społeczności szkolnej.
- **społecznej:** w obecnej dobie duży nacisk kładziony jest na integrację i reintegracja zespołów klasowych, np.: godziny wychowawcze, wprowadzenie na nowo w normy obowiązujące w szkole ich rozumienie i respektowanie, rozwijanie samopomocy, rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu, np.: pomoc koleżeńska, ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych, dokonywania wyborów, kreowania postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej, np.: zagrożenia epidemia COVID-19.
- **intelektualnej:** rozpoznanie, rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów, promowanie zdolności uczniów, wzmacnianie pozytywne, wszyscy uczniowie wymagający wsparcia uzyskują pomoc w odpowiedniej formie, analiza frekwencji uczniów, np.: szybka interwencja w przypadku absencji, zachęcanie do udziału w zajęciach pozalekcyjnych.
- **aksjologicznej:** upowszechnianie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości, wychowawcy zapoznają uczniów rodziców z obowiązującym systemem wartości przyjętych w koncepcji pracy szkoły, wychowawcy zaznajamiają uczniów, rodziców z zasadami regulacjami wewnątrzszkolnymi, co wpływa na ukierunkowanie i zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, budowanie poczucia współodpowiedzialności społecznej w sytuacji kryzysowych zagrażających społeczeństwu, np.: rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19 (edukacja prozdrowotna).

Szkoła prowadzi systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną wśród uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły. Działalność ma formę: projektów edukacyjnych, prezentacji, pogadanek, zajęć warsztatowych, debat, szkoleń, spektakli, uroczystości, festynów, a także w innych postaciach uwzględniających wykorzystywanie aktywnych metod pracy.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- współpracę z rodzicami/ opiekunami uczniów w celu wszechstronnego rozwoju ucznia, budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia, kształtowanie u uczniów umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta ,np.: zachęcanie do organizowania i uczestnictwa w imprezach szkolnych, zapoznanie rodziców z tematyką profilaktyczną i wychowawczą spotkań organizowanych przez szkołę, zaproszenie na warsztaty profilaktyczne na temat , np.: narkotyków, dopalaczy i środków odurzających itp., realizacja programów o tematyce profilaktycznej, np.: „Trzymaj Formę”, „Bieg po zdrowie”, „ Domowi detektywi”, „Fantastyczne możliwości”, „ Apteczka pierwszej pomocy emocjonalnej”, „Przyjaciele Zippiego”,itp. Ważne jest wprowadzenie uczniów w świat wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych. Wzmacnianie świadomości przez: zajęcia z pedagogiem/psychologiem/wychowawcą na temat organizacji wolnego czasu, propagowanie aktywności sportowej, zachęcanie do udziału w czynnym uprawianiu sportu na zajęciach, np.: kołach sportowych. Zachęcanie uczniów do udziału w konkursach i zawodach sportowych.

- kształtowanie odpowiednich postaw do siebie i otaczającego świata, w tym przedsiębiorczości i kreatywności, wzmacnianie wśród uczniów więzi rówieśniczych, więzi ze szkołą kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami, rodzicami oraz społecznością lokalną. Tworzenie warunków do uspołeczniania szkoły i placówki i poszerzania współpracy z instytucjami i podmiotami, które mogą wspierać działania szkoły i placówki w środowisku lokalnym. Współpraca ze środowiskiem lokalnym, np.: kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami, doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami w tym wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów, kształtowanie postaw prospołecznych, np.: wolontariat, wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych, rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej oraz zaangażowania w działalność podmiotów, wykształcenie u uczniów, nauczycieli, rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako zmiana- rozwój, np.: kształcenie umiejętności zapobiegania bezradności, która powoduje spadek kondycji psychicznej (Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej- Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego).

- doskonalenie sprawności fizycznej. Po okresie zdalnego nauczania potrzeba wzmocnienia sfery rozwoju fizycznego oraz potrzeby zdrowego stylu życia, np.: wzmocnienie roli wychowania fizycznego dla zdrowia dzieci, nauka walki Fair-Play, zapoznavanie młodzieży z zasadami zdrowego żywienia i odżywiania się, udział uczniów w projektach szkolnych, kontynuowanie współpracy z instytucjami promującymi aktywny i zdrowy styl życia, np. Powiatową Stacją Sanitarna- Epidemiologiczną, Animus, PP-P. Zwrócenie uwagi ucznia na potrzebę ochrony środowiska naturalnego: realizowanie edukacji ekologicznej, wycieczki do miejsc ochrony pomników przyrody, poszerzanie wiedzy rodziców, uczniów, nauczycieli z zakresu promocji zdrowego stylu życia.

W bieżącym roku szkolnym 2021/2022 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej, rozwój ku motywacji do działania, rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne możliwości,
- reintegracja, odbudowa relacji i budowanie pozytywnego klimatu w klasie, szkole,
- przeciwdziałanie przemocy i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, utrwalanie u uczniów świadomego respektowania reguł sanitarnych przyjętych na czas epidemii COVID-19, itp.

Działalność edukacyjna:

- doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie wychowania, profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów zagrożeń, np.: depresja, nikotynizm, relacje rówieśnicze- izolowanie się,
- rozwijanie i wzmocnienie umiejętności społecznych uczniów, kształtowanie umiejętności życiowych, krytycznego myślenia, np.: radzenie sobie ze stresem,
- prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji wychowawców, nauczycieli w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania wczesnej interwencji profilaktycznej, poznanie norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego, poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, kadry na temat metod zapobiegania rozprzestrzenianiu się epidemii COVID- 19 oraz wpływu sytuacji kryzysowej i możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- dostarczanie informacji na temat skutecznych metod prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych, np.: uzależnienia, środki zastępcze, substancje psychoaktywne i inne zagrożenia cywilizacyjne a w nim podejmowanie działań walki z negatywnymi skutkami epidemii COVID-19,
- Udostępnianie informacji o ofercie specjalistów, np.: w walce z używkami, obniżonej kondycji psychicznej, np.: depresji i innych problemów psychologicznych, przekazanie informacji uczniom i rodzicom, nauczycielom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii, współpracy z Policją, udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków i substancji, o których mowa w § 1 ust. 2 rozporządzenia, np.: udostępnianie zarówno na stornie internetowej, adresów poradni, numerów telefonów zaufania, adresów najbliższych ośrodków specjalistycznych w zakresie leczenia uzależnień oraz wsparcie rodzica i ucznia,
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, zwanej dalej „ustawą”, np.: spotkania z policjantem,

Działalność profilaktyczna: polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. Działania obejmują wspieranie uczniów w prawidłowym rozwoju, zdrowym stylu życia. Podejmowanie działań dla zmniejszenia zachowań ryzykownych. Wspieranie uczniów którzy, np.: ze względu na środowisko są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych. Wspieranie uczniów, którzy wskazują na objawy np.: używania środków, substancji psychoaktywnych, wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji, obniżenie kondycji psychicznej, a także

działania profilaktyczne dla wszystkich uczniów szkoły. Działania te obejmują: realizacja programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych, zajęcia rozbudzające zainteresowania, uzdolnienia, które podnoszą poczucie sukcesu, samooceny, poszerzanie kompetencji nauczycieli, rodziców w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów, np.: depresji, izolacji oraz zachowania ryzykowne.

Działalność profilaktyczna w szkole i placówce polega na realizowaniu działań z zakresu:

- profilaktyki uniwersalnej – poprzez wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- profilaktyki selektywnej – poprzez wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych,
- profilaktyki wskazującej – poprzez wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków i substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania profilaktyczne w szkole w ramach działalności, z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej, obejmują w szczególności zadania:

- budowanie postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia,
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie należy do jednych z najważniejszych wartości w życiu, ochrona przed zagrożeniami,
- wzmacnianie wśród uczniów więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- rozwijanie i wspieranie działalności wolontarystycznej,
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- podejmowanie działań wzmacniających czynniki chroniące, jednocześnie osłabiających czynniki ryzyka,
- modelowanie postaw prozdrowotnych, zwrócenie uwagi na zagrożenia dzisiejszej rzeczywistości, np.: cyberprzemoc, pojawiający się obniżony nastrój i trudności w komunikacji, uzależnienia, stosowanie, środków zastępczych przez małoletnich, niski poziom kompetencji komunikacyjnych, brak asertywności, spadek motywacji do działania.

W bieżącym roku szkolnym 2021/2022 najważniejsze działania profilaktyczne:

- zapoznanie przypomnienie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego- bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia, kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- praca nad eliminacją przemocy rówieśniczej,
- cyberprzemoc i niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych, np.: leków bez wskazań lekarza, papierosy,

alkohol, narkotyki,

V Struktura oddziaływań wychowawczych

Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo - Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają jego treści podczas planowania i realizacji klasowych planów pracy wychowawczej. Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji. Wszyscy uczestnicy programu są współodpowiedzialni: rodzice, uczniowie, wychowawcy klas, nauczyciele, pracownicy szkoły, pedagog i psycholog szkolny, zgodnie z zapisami statutu szkoły.

Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki do realizacji procesu wychowawczego w szkole, dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, o poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami, stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do wdrażania innowacyjności do rozwijania kompetencji uczniów,
- stwarza warunki w szkole do rozwoju postaw aktywnych: wolontariat, harcerstwo, celem jest działalność wychowawcza, rozszerzenie i wzbogacenie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z wychowawcami, pedagogiem, psychologami, Samorządem Uczniowskim, Radą Rodziców i wspomaga w realizacji zadań,
- czuwa nad realizacją obowiązku szkolnego przez uczniów,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, dba o przestrzeganie zasad, praw uczniów,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających ucznia, motywuje do budowania pozytywnych relacji,
- stwarza warunki do przestrzegania w szkole –Wytycznych MEiN, MZ, GIS obowiązujących w pandemii, zapewnia równowagę pomiędzy wymaganiami reżimu sanitarnego a działaniami chroniącymi zdrowie psychiczne uczniów,
- stara się zapewnić warunki do realizacji zajęć pozalekcyjnych z zachowaniem zasad sanitarnych,
- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, np.: tworzenie warunków do nawiązania indywidualnych relacji z uczniami (wnioski z Raportu Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej, Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego),
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania pozytywnej atmosfery w klasie, zajęcia reintegrujące, zwrócenie uwagi na uczniów o bardzo złej kondycji psychicznej,
- czuwa nad dialogiem pomiędzy specjalistami na rzecz bezpośredniej pracy profilaktycznej, pomoc doradcza dla rodziców, uczniów i nauczycieli, w identyfikowaniu trudności, problemów uczniów i prowadzenie zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo- Profilaktycznego.

Rada Pedagogiczna:

- uchwała w porozumieniu z radą rodziców i opracowuje Program Wychowawczo- Profilaktyczny,
- analizuje i zatwierdza wybór programów profilaktycznych.

Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas nauczycielami i specjalistami, uczestniczą w realizacji szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- czuwają nad frekwencją uczniów, reagują na przejawy niedostosowania społecznego, uzależnienia oraz pojawiający się, np.: obniżony nastrój- depresja, współpracują z rodzicami i opiekunami ucznia oraz ze specjalistami,
- przekazują uczniom, młodzieży reguły sanitarne, zasady obowiązujące w szkole, np.: wytyczne MEiN, MZ, GIS- zasady obowiązujące, udzielają pomocy w przewyciężaniu skutków długotrwałej izolacji społecznej współpracują ze specjalistami,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu, demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji uczniów w szkole,
- wspierają rozwój osobowy ucznia, gdzie rozpoznają potrzeby uczniów wynikające z długotrwałej izolacji społecznej w okresie epidemii COVID-19,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych.

Wychowawcy: na podstawie dokonanego rozpoznania celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej (należy uwzględnić specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeb uczniów, nauczycieli). Realizują w toku pracy wychowawczej treści, cele, zadania Programu Wychowawczo- Profilaktycznego szkoły. Przygotowują sprawozdanie z efektów realizacji planu pracy wychowawczej, wnioski do dalszej pracy. Zapoznają uczniów z obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły. Oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie. Współpracują z rodzicami uczniów, pedagogiem/ psychologiem oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach, gdzie koordynują pomocą psychologiczno- pedagogiczną w swojej klasie. Dbają o dobre relacje w klasie, dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami, gdzie tworzą warunki do ich rozwoju, przygotowują do życia w rodzinie, społeczeństwie (poprzez doświadczanie życia społecznego w szkole). Wychowawcy poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości. Współpracują z pedagogiem/ psychologiem, sądem, policją, oraz innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży, gdzie podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji opiekuńczych i wychowawczych.

Pedagog/ psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym kondycję psychiczną uczniów,
- zapewnienie uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach dla rozpoznania i wsparcia eliminacji trudności,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebujących szczególnie troski i wsparcia psychologicznego, zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych, profilaktycznej, udziela pomocy rodzicom i uczniom,

- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno- pedagogiczną,
- współpracuje z policją, sądem rodzinnym wydziałem dla nieletnich,
- wspiera uczniów, rodziców, nauczycieli, np.: identyfikacja problemu-obniżony nastrój, wskazuje drogi wsparcia dla rodzica i ucznia,
- poprzez działania wychowawcze kształtuje wśród uczniów, rodziców, wychowawców świadomość prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji za popełniony czyn.
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów, rodziców i nauczycieli, np.: wspiera w prowadzeniu zajęć integracyjnych, profilaktycznych, promuje budowanie dobrych relacji między wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielonego wsparcia.

Nauczyciel doradztwa zawodowego: diagnozuje, aktualizuje, udostępnia uczniom informacje edukacyjne i zawodowe, gdzie pomaga w planowaniu kariery, dalszego kształcenia ucznia. Prowadzi lekcje doradztwa zawodowego. Współpracuje z lokalnymi przedsiębiorcami, instytucjami zajmującymi się promocją zawodów, kształceniem. Współpracuje z uczniami wspierając ich talenty, zainteresowania i predyspozycje zawodowe. Koordynuje działalnością informacyjno- doradczą, współpracuje i wspiera nauczycieli.

Rodzice: współtworzą Szkolny Program wychowawczo-Profilaktyczny, uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły, uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu pomocy, ochrony zdrowia psychicznego uczniów, uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę, współpracują z nauczycielami, dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów. Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny. Rodzice współdziałają z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami w sprawach wychowania i kształcenia dzieci. Rodzice/opiekunowie dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego swoich dzieci.

Samorząd Uczniowski: uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły, współpracuje z Zespołem wychowawczym i Radą Pedagogiczną, prowadzi działania aktywizujące uczniów, gdzie jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego, działalności oświatowej, sportowej, rozrywkowej z uwzględnieniem możliwości szkoły w porozumieniu z dyrektorem. Samorząd Uczniowski propaguje ideę samorządności dba o dobre imię szkoły, wzbogaca jej tradycje, może podejmować działania wolontariatu.

Pracownicy niepedagogiczni: wspierają działania wychowawcze szkoły, mają swój wkład w oddziaływania wychowawcze. Zwracają uwagę na przerwach międzylekcyjnych na prawidłowe spędzanie czasu przez uczniów. Pracownicy są w dialogu z wychowawcami klas, nauczycielami dyżurującymi na przerwach, np.: jeśli pojawi się niebezpieczne, złe zachowanie ucznia, wówczas zgłasza je do wychowawcy.

Należy podkreślić, iż wychowanie dziecka spoczywa przede wszystkim na rodzicach/ opiekunach, szkoła zaś stara się modelować, pokazywać wzorce, wzmacniać normy kulturowe, budować dialog dla współpracy i pozytywnego rozwoju dziecka, budzić przedsiębiorczość, która sprzyja rozwojowi i tym samym ogranicza sięganie po środki psychoaktywne, stwarzać dzieciom i młodzieży możliwość udziału w konstruktywnych i zdrowych formach aktywności np. zajęcia sportowe, zajęcia artystyczne, zajęcia wolontariatu, działalność harcerska. **Powodzenie procesu wychowawczego uzależnione jest w znacznej mierze od dialogu między rodzicami, dziećmi i resztą społeczności szkolnej.**

VI Kalendarz uroczystości szkolnych

- Inauguracja roku szkolnego 2021/2022
- Pasowanie uczniów klas I
- Dzień Edukacji Narodowej
- Narodowe Święto Niepodległości
- 75lat- święto szkoły
- Mikołajkowe zawody
- Wieczór wigilijny
- Dzień Babci i Dziadka
- Walentynki
- 8 marca
- Dzień Wiosny
- Tydzień patrona szkoły (Olimpiada wiedzy o Wojciechu Kętrzyńskim)
- Dzień Matki
- Dzień Dziecka
- Zakończenie roku szkolnego

VII Diagnoza sytuacji wychowawczej.

Każdego roku przeprowadzana jest diagnoza środowiska, analizuje się potrzeby i zasoby szkoły z obszaru wychowania i profilaktyki w szkole na podstawie:

- badań ankietowych skierowanych do rodziców na temat oczekiwań rodziców w realizacji treści profilaktycznych i wychowawczych, jak również preferowanych przez nich systemów wartości,
- badań ankietowych skierowanych do uczniów na temat preferowanych przez nich systemów wartości, relacji, bezpieczeństwa, zagrożeń i zasobów,
- rozmów z nauczycielami,
- spostrzeżeń wychowawcy na temat klasy,
- analizy stanu wychowania w szkole: obserwacji bieżących zachowań uczniów na terenie szkoły oraz analizy uwag wpisanych do dziennika, sprawozdań opracowanych przez wychowawcę- efekty wychowania, pracy zespołów wychowawczych klas młodszych i starszych, np.: zebrania wychowawcze w klasach, WOPFU.

Badaniu poddano następujące sfery:

- funkcjonowanie zasad w domu i szkole,
- sposoby spędzania czasu wolnego,
- relacje na linii uczeń - rodzic, uczeń - nauczyciel,
- wykorzystanie Internetu i komputera przez uczniów,
- stosunek uczniów do substancji psychoaktywnych.

Z przeprowadzonych badań ankietowych wynika, iż konieczne będzie stałe przypominanie zasad panujących w szkole i zwracanie uwagi na ich przestrzeganie oraz zaplanowanie, w jaki sposób egzekwować od uczniów przestrzeganie zasad, jak dostosować wymagania, aby ułatwić to zadanie najbardziej wymagającym uczniom, poza tym dalsze promowanie aktywnych sposobów spędzania czasu wolnego, kładzenie nacisku na poprawne relacje w grupie rówieśników, zaplanowanie i przeprowadzenie zajęć o szkodliwości napojów energetyzujących i innych używek oraz konsekwencji prawnych związanych ze stosowaniem przemocy, w tym cyberprzemocy. Ważne będzie również przeprowadzenie psychoedukacji dotyczącej asertywności.

Po analizie obserwacji środowiska szkolnego wyłaniają się główne obszary do pracy: praca nad poprawnymi relacjami społecznymi, z naciskiem na podnoszenie umiejętności z zakresu komunikacji interpersonalnej, kształtowanie postaw akceptacji, tolerancji, integracja uczniów, praca nad budowaniem motywacji ucznia, kształtowanie postawy asertywnej, praca nad redukcją stresu, napięcia, stały dialog i współpraca z rodzicami, kontynuowanie szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień.

Badanie ewaluacyjne bezpieczeństwa psychospołecznego uczniów po okresie edukacji zdalnej przeprowadzone w listopadzie 2020 r. oraz dane z debaty przeprowadzonej 13 maja 2021r. z udziałem społeczności szkolnej, w tym rodziców i uczniów oraz nauczycieli dostarczyło danych odnośnie obszarów, w których uczniowie wymagają wsparcia ze strony szkoły i rodziców, np.: pomoc w nauce, w tym dostosowanie form i metod pracy do aktualnych możliwości i potrzeb uczniów, budowanie motywacji, gdzie po okresie edukacji zdalnej należy zwrócić uwagę na budowanie relacji rówieśniczych, w tym zaplanowanie i przeprowadzenie zajęć integrujących we wszystkich klasach przy współudziale wychowawców, zaplanowanie i przeprowadzenie zajęć psychoedukacyjnych ze specjalistami z zewnątrz dotyczącymi radzenia sobie ze stresem, motywacji do nauki, adaptacji, relacji rówieśniczych (tolerancja, komunikacja), jak również działania skierowane do rodziców, w tym prelekcje dla rodziców dotyczące emocjonalnego i edukacyjnego wspierania dzieci i młodzieży.

Dokonanie diagnozy potrzeb rozwojowych, w tym czynników ryzyka oraz czynników chroniących - rok szkolny 2020/2021:

Przy weryfikacji działań wychowawczo – profilaktycznych prowadzonych na terenie szkoły w roku szkolnym 2020/2021 należy uwzględnić obszary zagrożeń oraz wyniki diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka. Wskazana jest kontynuacja działań wspierających wszechstronny rozwój uczniów i zachęcających do podejmowania własnych inicjatyw, docenianie i promowanie wszelkich pozytywnych postaw uczniów i dążenia do samorozwoju. Należy w uczniach kształtować przekonania normatywne, postawy prozdrowotne, uwzględniając rozwój dziecka, bazując na danych z badań ankietowych, obserwacji środowiska szkolnego po analizie efektów wychowania w poszczególnych klasach I- VIII.

Uwzględnianie w pracy wychowawczej czynników ryzyka i chroniących jest bardzo istotne, ponieważ wpływają one na prawidłowy rozwój fizyczny, intelektualny, emocjonalny, duchowy i społeczny uczniów.

Analiza badań wskazuje, że planując działania wychowawcze w klasach należy położyć nacisk na przeciwdziałanie przemocy, budowanie postawy asertywnej oraz profilaktykę uzależnień, w tym od środków zastępczych. Potrzeba jest budowania pozytywnej atmosfery w klasie i co za tym idzie w dialogu dla skutecznej współpracy kadry pedagogicznej z rodzicami i uczniami oraz środowiskiem szkoły.

Kształtowanie zdrowego, wspierającego środowiska szkolnego powinno być realizowane przez:

- przekazywanie wartości i norm społecznych,
- budowanie przyjaznego klimatu w klasie i w całej szkole, budowanie wspierających relacji między nauczycielami, uczniami, rodzicami, integracja, reintegracja,
- realizowanie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia w szkole, profilaktyka,
- kształtowanie umiejętności życiowych u uczniów, budowanie aktywnej, przedsiębiorczej postawy w rozwiązywaniu zadań dnia codziennego,
- zwiększenie kompetencji wychowawczych znaczących osób dorosłych we wspólnym dialogu dla spójnego systemu wychowawczego (rodziców, nauczycieli).

Czynniki ryzyka:

Analizując pamiętajmy, że na ucznia oddziałują sytuacje i warunki, w jakich przebywa - rodzina, szkoła, środowisko rówieśnicze:

- uwarunkowania mikrostrukturalne (środowiskowe):
  - środowisko rówieśnicze, pozycja w grupie, uwaga grupy, konsekwencje rodzicielskie, wartości rodziny,
  - środowisko szkolne, uwaga rówieśników w tym poczucie siły, przynależności, akceptacji, chęć zaistnienia w gronie rówieśniczym,
  - środowisko sąsiedzkie, poczucie ważności, zaimponowanie, pozycja w środowisku.
- uwarunkowania rodzinne:
  - brak zaspokojenia podstawowych potrzeb w tym bezpieczeństwa, akceptacji,
  - brak czytelnych granic i norm,
  - tolerancja rodziców wobec używania przez dzieci alkoholu, używek lub innych substancji zastępczych, papierosów, narkotyków, napoi energetyzujących, itp.,
  - występowanie uzależnień w rodzinie,
  - traumy urazy, choroby zaburzenia psychiczne,
  - patologia, zaburzenia życia rodzinnego (przemoc, alkoholizm, porzucenie, zaniedbanie, brak zainteresowania, obojętność członków rodziny),
  - zaburzenie procesu wychowania (brak wzorców pozytywnych, brak więzi rodzinnych, zaburzenia komunikacji w rodzinie, brak relacji w rodzinie),

- brak lub niskie kompetencje wychowawcze (niewydolność wychowawcza).
  - uwarunkowania indywidualne (sfera osobista):
- niedojrzałość emocjonalna, gdzie środki zastępcze, uzależniające dają poczucie dorosłości, ważności, przynależności do grupy,
- niska samoocena, środki dają wówczas poczucie wzmocnienia, dorosłości, wzrost samooceny, złudną kontrolę (autoagresja, wycofanie, izolacja),
- obawa przed nieznanym, okres pandemii Covid-19, brak poczucia bezpieczeństwa, chaos informacyjny, napięcie potęgujące stres,
- brak odporności na stres (przy czym środki dają poczucie zniwelowania napięcia) .

Należy zwrócić uwagę na następujące czynniki ryzyka:

- poczucie osamotnienia,
- niepowodzenia szkolne,
- brak motywacji do nauki, niskie potrzeby edukacyjne,
- aprobata dla zachowań destrukcyjnych u rówieśników i dorosłych,
- pojawiający się brak dyscypliny i niska kultura języka,
- uzależnienia w rodzinie niekiedy zaniedbanie obowiązków opiekuńczo- wychowawczych rodziców wobec dzieci.

Czynniki chroniące, zabezpieczające jednostkę przed działaniami czynników ryzyka, neutralizując ich skutek:

- uwarunkowania mikrostrukturalne (środowiskowe):
- pozytywny klimat szkoły,
- konsekwencja i przewidywalność,
- konstruktywna grupa rówieśnicza,
- wzór osoby dorosłej (prowadzącej, np.: rodzic, wychowawca),
- kult zdrowego trybu życia, ciała, wzmocnienie poczucia sprawstwa oraz własnej wartości,
- uwarunkowania rodzinne:
- akceptacja w rodzinie, poczucie bezpieczeństwa,
- postawa rodzica,
- struktura rodzinna,
- potencjał poznawczy opiekunów oraz dziecka,
- uwarunkowania indywidualne (sfera osobista):
- intelekt dziecka,
- zdrowie,
- aktywność,
- wizerunek.

Należy zwrócić uwagę na następujące czynniki chroniące:

- działania integrujące w szkole,
- personalizacja uczniów (uczeń znany z imienia i nazwiska),
- dobra współpraca ze środowiskiem rodzinnym,
- budowanie autorytetu nauczyciela,
- współpraca ze środowiskiem szkolnym, instytucjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny,
- poczucie przynależności do grona społeczności szkolnej.

W codziennej pracy uwzględniając powyższe czynniki należy pamiętać, że wpływają one na prawidłowy rozwój fizyczny, intelektualny, emocjonalny i społeczny ucznia. Należy tworzyć warunki do otwartego dialogu i skutecznej współpracy kadry z rodzicami, uczniami i środowiskiem szkolnym szczególnie w czasie pandemii COVID-19. Konieczne jest budowanie konsekwencji wychowawczej i jednolitego systemu wartości celem eliminacji niepożądanych zachowań oraz kształtowania tych, które wspierają proces wychowawczy. W ramach działań stymulujących wzrost czynników chroniących należy zwrócić uwagę na budowanie poczucia bezpieczeństwa przez dobry klimat w klasie i szkole, utrzymanie dobrej współpracy nauczycieli, wychowawców z rodzicami, zwrócić uwagę na zwiększenie kompetencji i informacji na temat zagrożeń odnośnie uzależnień: nikotynizm, napoje energetyzujące, narkotyki, środki zastępcze, zagrożenia płynące z wykluczenia, izolacji, depresji, braku asertywności.

Formy oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych, które były realizowane należy kontynuować i poszukiwać nowych rozwiązań. Należy rozbudzać postawę sprawczą, motywować społeczność szkolną do podejmowania działania.

Analiza czynników ryzyka oraz czynników chroniących pozwoliła na stworzenie ogólnych wytycznych dotyczących działalności szkoły w zakresie przeciwdziałania zjawiskom uzależnień: narkomanii, stosowania środków zastępczych oraz negatywnych/ ryzykownych zachowań uczniów. Podzielone zostały one podmiotowo - środowisko szkolne (uczniowie, nauczyciele, rodzice) i środowisko lokalne.

Rekomendowane działania ukierunkowane na uczniów

- Udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole w zakresie profilaktyki uzależnień, wzmocnienie współpracy z wychowawcą w szczególności uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym, dzieci z niskim poczuciem wartości, mało asertywnych, podatnych na wpływy otoczenia, tych, które są zagubione/ wycofane, doświadczają napięcia i negatywnych emocji.
- Upowszechnianie programów edukacyjnych i działań alternatywnych do zachowań ryzykownych, rozwijających umiejętności psychologiczne i społeczne uczniów, promowanie wolontariatu, integracja zespołów klasowych.
- Długofalowe działania mające na celu przestrzeganie zasad i reguł dotyczących zachowania w środowisku szkolnym oraz konsekwencji ich nieprzestrzegania, w zależności od nasilenia zachowań negatywnych i ich rodzaju – we współpracy z uczniami, rodzicami, specjalistami szkolnymi oraz specjalistami zewnętrznymi (przypominanie zasad, regulaminów wewnętrznych).
- Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży ze szczególnym zwróceniem uwagi na rozwijanie pasji i zainteresowań, aktywne sposoby spędzania czasu w ramach zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych: sportowych, artystycznych, edukacyjnych.
- Działania należy skoncentrować na kształtowaniu samooceny dziecka, postawy asertywności.
- Ważne jest zachęcanie uczniów i rodziców do zdrowego stylu życia, kształtowanie jednostki świadomej siebie.
- Warto pomyśleć, w jaki sposób dotrzeć do uczniów, którzy czują się samotni, zwrócić uwagę na stwarzanie okazji do pogłębiania więzi koleżeńskich w oddziałach klasowych, budowania pozytywnych relacji - szczególnie w związku z izolacją wynikającą z epidemii COVID-19.

- Konieczne jest podejmowanie działań z zakresu profilaktyki - zajęcia psychoedukacyjne dotyczących zachowań w sieci/ zagrożeń/ odpowiedzialności karnej (cyberprzemoc, przemoc).
- Potrzeba przeprowadzenia zajęć z policjantami dotyczących prawnych aspektów wykorzystywania wizerunku, itp.,
- Konieczność podejmowania ciągłych działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa uczniów.
- Należy zwrócić baczniejszą uwagę na miejsca, w których dochodzi do aktów przemocy rówieśniczej: toalety, szatnie, boisko szkolne.
- Uwrażliwianie na emocje i krzywdzenie innych podczas lekcji wychowawczych. Podkreślanie pozytywnych zachowań, nagradzanie ich.
- Podniesienie wiedzy uczniów na temat negatywnego wpływu substancji psychoaktywnych/ zastępczych na zdrowie człowieka (napoje energetyzujące, e- papierosy, papierosy itp.).
- Współpraca z samorządem szkolnym, klubem wolontariatu – organizowanie konkursów, innych ciekawych aktywności, wspólne zabawy na przerwie, aby zmotywować uczniów do działania.

Rekomendowane działania dla nauczycieli

- Realizacja edukacji zdrowotnej w szkole.
- Wdrażanie programów profilaktyki uzależnień z zakresu profilaktyki uniwersalnej, w tym przeprowadzenie zajęć o szkodliwości napojów energetyzujących i innych używek: np. woda zamiast energetyka, psychoedukacja uczniów przy pomocy gazetki szkolnej i gazetek klasowych, strona internetowa szkoły.
- Doskonalenie przez nauczycieli umiejętności uczniów dotyczących podejmowania asertywnych zachowań w sytuacji presji rówieśniczej związanej z używaniem substancji psychoaktywnych.
- Zwiększenie liczby działań mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego uczniów, rozwój zainteresowań, uzdolnień, w tym rozwój aktywności fizycznej dzieci i młodzieży.
- Należy również zwrócić uwagę nauczycieli na okazywanie wsparcia emocjonalnego uczniom oraz zwiększanie ich kompetencji w tym zakresie.
- Praca nad egzekwowaniem od uczniów stosowania się do zasad.
- Konsekwentne przestrzeganie przez wszystkich nauczycieli procedur postępowania w sytuacjach trudnych wychowawczo (*Egzekwowanie pożądanых zachowań uczniów*).

Rekomendowane działania ukierunkowane na rodziców

- Upowszechnianie programów edukacyjnych i szkoleń rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców, spójność wychowawczą między domem a szkołą.
- Upowszechnianie zasad obowiązujących uczniów w szkole i konsekwencji ich nieprzestrzegania.
- Upowszechnianie programów rozwijających kompetencje wychowawcze i profilaktyczne rodziców w zakresie egzekwowania zachowań, budowania prawidłowych postaw, w tym postawy asertywnej oraz dotyczących profilaktyki uniwersalnej: przeciwdziałanie narkomanii, stosowaniu środków zastępczych, spożywaniu alkoholu, nikotynizmowi, uzależnieniom behawioralnym, Podniesienie wiedzy rodziców na temat negatywnego wpływu substancji psychoaktywnych/ zastępczych na zdrowie człowieka (w tym energetyki, e- papierosy itp.).
- Uświadamianie rodziców, by rozmawiali w domu z dziećmi również o odpowiedzialności i konsekwencjach, które określa prawo.
- Spotkania dla rodziców z przedstawicielami organów ścigania nt. odpowiedzialności karnej nieletnich.

- Zajęcia ze specjalistą celem uświadomienia rodziców nt. szkodliwości spożywania napojów energetyzujących przez dzieci, właściwego odżywiania się i prowadzenia higienicznego stylu życia.

Rekomendowane działania ukierunkowane na współpracę ze środowiskiem lokalnym oparte na stałej współpracy, w tym poradnią psychologiczno - pedagogiczną, sądem rodzinnym, urzędem miasta, komisją do spraw rozwiązywania problemów alkoholowych, GOPS- em, MOPS-em, PCPR- em.

VIII Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa

1. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m. in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego.
2. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m. in. wycieczek edukacyjnych.
4. Podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmacniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.
5. Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności – rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i poza formalnej, w tym uczeniu się dorosłych.
6. Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

Priorytety Kuratora Oświaty

Priorytety Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty w roku szkolnym 2021/2022:

1. Profilaktyka chorób zakaźnych i przeciwdziałanie COVID-19 poprzez działania wynikające z zadań ujętych w szkolnym programie wychowawczo-profilaktycznym opracowanym na podstawie diagnozy czynników chroniących i ryzyka.
2. Wsparcie uczniów w powrocie do szkół po długotrwałym okresie nauki zdalnej, przeciwdziałanie negatywnym skutkom sytuacji kryzysowych wywołanych pandemią.
3. Wdrażanie podstawy programowej wychowania przedszkolnego – rozwój kompetencji cyfrowych dzieci w wieku przedszkolnym.

Najważniejsze wnioski z nadzoru:

- Wychowawcze
  1. Konsekwentnie kontynuować w roku szkolnym 2021/2022 działania zmierzające do poprawy frekwencji uczniów w obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych oraz przestrzegać zapisów Statutu w zakresie usprawiedliwiania nieobecności.
  2. Należy zmodyfikować zasady oceniania zachowania uczniów.
  3. Otoczyć szczególną opieką uczniów mających trudności w podejmowaniu kontaktów z rówieśnikami. Udzielać im wsparcia psychicznego.
  4. Pogłębiać wiedzę na temat realnych konsekwencji uzależnień, poprzez tj. prelekcje, pogadanki, spotkania ze specjalistami, rozmowy indywidualne.

Działania o charakterze wychowawczo –profilaktycznym do realizacji w ciągu roku szkolnego 2021/2022:

1. Międzynarodowy Dzień bez Przemocy (2 października),
2. Dzień Uśmiechu (6 października),
3. Dzień Zdrowego Śniadania (8 listopada),
4. Dzień Praw Dziecka (20 listopada),
5. Międzynarodowy Dzień Osób Niepełnosprawnych (3 grudnia),
6. Dzień Bezpiecznego Internetu (11 lutego) - cyberbezpieczeństwo i uzależnienia,
7. Dzień Myśli Braterskiej (22 lutego),
8. Ogólnopolski Dzień Talentów (21 marca),
9. Światowy Dzień Świadomości Autyzmu (2 kwietnia),
10. Dzień rodziny (15 maja).

Harmonogram działań wychowawczo – profilaktycznych do realizacji w roku szkolnym 2021-2022

SFERY	ZADANIA	DZIAŁANIA (forma realizacji)	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	TERMIN
Aksjologiczna	Ukierunkowanie ucznia ku wartościom: wprowadzenie w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania.	Przybliżenie uczniom sylwetki absolwenta, zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole. Zachęcanie do aktywności, np: udział w wolontariacie, promocji szkoły, konkursach.	wychowawca	Zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych klas
	Wzmacnianie tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych.	Organizowanie wycieczek do regionalnych miejsc pamięci narodowej, np : Muzeum Mazurskiego, Chaty Mazurskiej, Ruiny zamku i innych wybranych przez nauczycieli związanych z realizacją programów nauczania.	wychowawca pedagog szkolny bibliotekarze nauczyciele historii nauczyciel przyrody/ biologii	Zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych klas
	Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej.	Rozwijanie wśród uczniów poczucia szacunku do historii i tradycji regionu, np : spotkania z ludźmi znaczącymi dla regionu. Przybliżenie uczniom sylwetki patrona szkoły Wspieranie działań harcerskich.	nauczyciele historii, wychowawca	Zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych klas
	Zachęcanie do angażowania się w wolontariat.	Udział w akcjach charytatywnych i społecznych, np: WOŚP, Szlachetna Paczka, Podaj Łapę, Góra Grosza itp.	opiekun klubu wolontariatu wychowawcy	
Psychologiczna / emocjonalna	Formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób, kształtowanie poczucia własnej wartości, adekwatnej samooceny, umiejętności rozpoznawania swoich mocnych stron.	Organizacja zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, umiejętności wyrażania własnych uczuć, wzmacnianie świadomość następstw i zagrożeń wynikających z zachowań i działań agresywnych. Budzenie samoświadomości uczniów swoich mocnych stron i umiejętność modyfikacji zachowań niepożądanych.	wychowawcy nauczyciele specjaliści psycholodzy/ pedagog pracownicy szkoły	Zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych klas

	Kształcenie umiejętności rozpoznawania własnych emocji.	Działania integrujące zespół klasowy prowadzone we wrześnie integracja, reintegracja. Lekcje prowadzone przez specjalistów, lekcje wychowawcze, np.: ćwiczenie umiejętności radzenia sobie ze stresem (metody i techniki) Warsztaty dla uczniów prowadzone przez specjalistów, lekcje wychowawcze, np.: kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły.	wychowawcy nauczyciele specjaliści	cały rok szkolny
	Rozbudzanie motywacji do nauki i efektywnego działania.	Stosowanie aktywizujących metod i form pracy. Diagnoza, rozpoznanie stylu uczenia się poszczególnych uczniów i dobieranie adekwatnych metod i sposobów uczenia się, np: Uczyć „jak się uczyć” Stosowanie w nauczaniu tradycyjnym metod i narzędzi z zakresu technologii informacyjno – komunikacyjnych (TIK). Monitorowanie poziomu obciążenia ucznia zadaniami szkolnymi.	wychowawcy nauczyciele	cały rok szkolny
	Rozwijanie kompetencji takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość. Kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat.	Podejmowanie inicjatyw przez uczniów, w tym planowanie działań i ich realizacja, np.: konkursy, projekty. Umożliwianie uczniom decydowania o ważnych sprawach dotyczących klasy i szkoły budzenie samorządności	nauczyciele plastyki nauczyciele samorząd uczniowski członkowie klubu wolontariatu	cały rok szkolny
	Przygotowywanie uczniów do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w internecie, krytycznej analizy informacji, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej, w tym nawiązywania i utrzymywania opartych na wzajemnym szacunku relacji z innymi użytkownikami sieci.	Podejmowanie działalności artystycznej na terenie szkoły i poza nią. Stwarzanie warunków do samodzielnego zdobywania wiedzy. Współpraca z samorządem uczniowskim i klubem wolontariatu.		
Ochrona zdrowia psychicznego	Ochrona zdrowia psychicznego: poszerzanie wiedzy uczniów na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie w szkole oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza nią.	Lekcje wychowawcze z udziałem specjalistów dla zwiększenia świadomości na temat zdrowia psychicznego (całościowy rozwój ucznia).	wychowawcy klas specjaliści	Zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów klasowych
	Wspieranie uczniów, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenie kondycji psychicznej.	Indywidualne rozmowy wspierające z każdym uczniem, jego rodzicami. Ustalenie zakresu dalszych działań (praca ciągła), świadczenie	wychowawca psycholog/pedagog	Zgodnie z konkretnymi terminami dla

		<p>pomocy uczniom będącym w stresie w związku z zachorowaniem członków rodziny na COVID-19 (obawa przed zakażeniem, stratą bliskich), wskazanie miejsc wsparcia specjalistycznego.</p>		<p>poszczególnych oddziałów klasowych, spotkania indywidualne</p>
	<p>Realizacja zajęć ze specjalistami, realizacja programów profilaktycznych, profilaktycznych dotyczących zdrowia psychicznego.</p>	<p>Prowadzenie działań z zakresu pomocy psychologiczno- pedagogicznej przez indywidualne spotkania, rozmowy z uczniami na temat asertywności, właściwych postaw wobec niebezpiecznych środków. Pomoc z rozpoznanyymi wczesnymi objawami używania środków psychoaktywnych (konsultacje ze specjalistami).</p>		
	<p>Odbudowanie i umacnianie u uczniów prawidłowych relacji w grupie klasowej(reintegracja).</p>	<p>Lekcje wychowawcze (zajęcia integracyjne, gry i zabawy, rozmowy warsztaty, projekty, wyjścia, wyjazdy integracyjne).</p>	<p>wychowawcy</p>	<p>cały rok szkolny</p>
<p>Fizyczna</p>	<p>Kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wdrażanie ich do nawyków higienicznego stylu życia . Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia. Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego, odżywiania się, higieny osobistej oraz aktywności fizycznej.</p> <p>Wdrażanie do zachowań bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób.</p>	<p>Prezentacja prac plastycznych i plakatów, ulotek promujących zdrowy styl życia. Organizowanie spotkań z przedstawicielami służby zdrowia poświęconych tematyce zachowań ryzykownych oraz ich skutków. Organizowanie spotkań z psychologami by budować pozytywny wizerunek i zaufanie- dialog na godzinach wychowawczych, np.: prezentacja interesującego uczniów tematów. Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego i jego uwarunkowań, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu. Przeprowadzenie lekcji wychowawczych z tematyki higieny zdrowia psychicznego, dla kształtowania umiejętności osobistych i społecznych, wspieranie w rozwiązywaniu problemów, kryzysów rozwojowych, podnoszenie odporności psychicznej. Organizowanie spotkań edukacyjnych ze specjalistą do spraw żywienia.</p> <p>Przestrzeganie zasad bhp na lekcjach i przerwach aktywny wypoczynek, zabawy ruchowe, sportowe. Spotkanie z policjantem, np.: „Bezpieczna droga do szkoły”, bezpieczne korzystanie ze środków komunikacji, organizacja egzaminu na kartę rowerową.</p>	<p>wychowawcy nauczyciele higienistka nauczyciele świetlicy</p>	<p>cały rok szkolny</p>

	Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku, kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, wzmacnianie zachowań proekologicznych, np.: segregacja śmieci, oszczędność wody.	Spotkania informacyjne na temat bezpiecznego zachowania podczas dojazdu do szkoły oraz podczas wycieczek autokarowych. Pogadanki, spotkania z pielęgniarką, specjalistami, warsztaty dla uczniów na temat udzielania pierwszej pomocy, realizowanie na zajęciach lekcyjnych. Realizacja programów profilaktycznych (odnośnie czynników ryzyka uzależnień). Działania, konkursy, programy, projekty ekologiczne zwiększające świadomość uczniów- budzenie szacunku do planety.		
	Kształtowanie postawy prozdrowotnej w sytuacji kryzysowej, np.: epidie, mia COVID-19.	Przekazanie informacji uczniom o zagrożeniu biologicznym SARS-COV-2, drogach rozprzestrzeniania się, objawach, skutkach wirusa. Omówienie obowiązujących procedur bezpieczeństwa (odbiorcy uczniowie i rodzice), przekazanie rodzicom drogą elektroniczną, np.: za pomocą dziennika elektronicznego lub na zebraniach aktualnych komunikatów GIS, MENiN (postępowanie w sytuacji zagrożenia pandemią). Lekcje wychowawcze na temat ochrony zdrowia, skutkach braku ruchu, potrzeby dbania o wzrok w pracy z monitorem, zwrócenie uwagi na stanowisko nauki, higieny również w nauce zdalnej.	wychowawcy, higienistka, specjaliści	wprowadzenie w nowy rok szkolny stacjonarny po edukacji zdalnej z uwzględnieniem powrotu do nauki zdalnej
	Uświadczenie korzyści płynących z zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia.	Organizowanie ofert zajęć pozalekcyjnych, np.: sportowych, artystycznych itp.	dyrektor, nauczyciele wychowania fizycznego, przedmiotów artystycznych	cały rok szkolny
	Uświadczenie korzyści płynących z aktywności fizycznej oraz stosowania profilaktyki.	Organizowanie i zapewnienie udziału w zawodach sportowych. Zajęcia, doskonalenie umiejętności organizowania miejsc zabaw i gier. Filmy dydaktyczne o w/w. tematyce.	wychowawca, nauczyciele wychowania fizycznego, nauczyciele	cały rok szkolny
Spoleczna	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze osoby oraz aspekcie bycia uczniem. Kształtowanie kompetencji społecznych takich jak komunikacja, w tym komunikacja	Rozwijanie postaw obywatelskich i społecznych uczniów, aktywności w życiu społecznym, uczenie	wychowawcy	cały rok szkolny

	z wykorzystaniem narzędzi multimedialnych oraz współpraca w zespole.	działania zespołowego tworzenie pozytywnego klimatu klasy i szkoły, kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych. Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń. Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł. Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej. Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju. Ćwiczenie umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.	pedagog psycholog nauczyciele	
	Wychowanie dzieci i młodzieży w duchu akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka.	Zapoznanie uczniów z różnymi rodzajami niepełnosprawności, pogadanki na temat tolerancji na szczeblu klasowym i szkolnym. Rozwijanie postawy empatii poprzez wspólne organizowanie i realizowanie przedsięwzięć klasowych i międzyklasowych zajęcia z wychowawcą.	wychowawcy rodzice / opiekunowie uczniów niepełnosprawnych specjaliści	Zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie
	Doskonalenie kultury bycia.	Konsekwentne reagowanie na przejawy zachowań negatywnych, np. przypadki wagarowania, wulgaryzmy, przejawy nietolerancji.	dyrektor, opiekun samorządu uczniowskiego, wychowawcy, psycholog	cały rok szkolny
	Kształtowanie odpowiedzialności za zbiorowość, uczenie zasad samorządności i demokracji.	Wybory do samorządu uczniowskiego/ wybory do samorządów klasowych, wybory opiekuna samorządu	uczniowie, nauczyciele, wychowawcy, dyrektor	Zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie

	Podkreślanie znaczenia dbałości o środowisko przyrodnicze, motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska oraz rozwijanie zainteresowania ekologią, kształtowanie szacunku wobec środowiska naturalnego.	Udział w akcjach proekologicznych takich jak „Sprzątanie Świata”, „Sprzątanie Warmii i Mazur”, udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze, zajęcia na świeżym powietrzu, wpajanie nawyku segregacji śmieci, Współpraca z instytucjami działającymi na rzecz ochrony środowiska.	dyrekcja, wychowawcy nauczyciele współorga nizujący	Zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie
	Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych oraz zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego.	Analiza frekwencji uczniów, systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, konsultacje, spotkania wychowawcze.	wychowawca, nauczyciel, dyrektor, pedagog, psycholog	Analiza frekwencji miesięczna, zestawień nieobecności w 6 dniu miesiąca następującego po okresie kontroli. Monit zgodnie z harmonogramem zebrań
Intelektualna	Ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności. Rozbudzanie i zaspokajanie naturalnej ciekawości poznawczej ucznia, rozwijanie zainteresowań, uzdolnień.	Realizacja zadań ujętych w podstawie programowej z uwzględnieniem potrzeb i możliwości uczniów. Koła przedmiotowe i zainteresowań, udział w różnego rodzaju konkursach wiedzy, np: kangur matematyczny. Przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły oraz na stronie internetowej szkoły. Egzaminy próbne , szkolenie Rady pedagogicznej z zakresu aktywnych metod pracy. Kształcenie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji (w tym multimedialnych), edukacja informatyczna .	wszyscy nauczyciele	cały rok
	Zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy. Przeprowadzenie przez specjalistów, nauczycieli, lekcji, szkoleń, prezentacji z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy.	Realizacja projektów edukacyjnych , konkursów, prezentacji, lekcji tematycznych.	wychowawcy dyrekcja nauczyciele	Zgodnie z zapotrzebowaniem , terminami obserwacji lekcji ustalonych w

	<p>Wszechstronny rozwój osobowy ucznia poprzez pogłębianie wiedzy oraz rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, wnioskowania i argumentowania .</p>			<p>planie nadzoru pedagogiczne pedagogicznego, lekcje pokazowe</p>
	<p>Wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości pozwalających w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany rozumieć świat .</p>	<p>Prowadzenie w klasie na godzinach wychowawczych zajęć psychoedukacyjnych o tematyce profilaktycznej.</p>		
	<p>Przygotowanie uczniów do wyboru kierunku kształcenia i zawodu , rozwijanie umiejętności własnych uzdolnień, kształtowanie postawy aktywnej wobec pracy, wymagań runku pracy. Współpraca z instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na rynku lokalnym. Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy.</p>	<p>Lekcje przedmiotowe , zajęcia z orientacji zawodowej, np.: lekcje dla klas prowadzone przez nauczyciela doradztwa zawodowego, w starszych klasach nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy, współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy, np.: podczas lekcji z nauczycielem z doradztwa nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie rozmowy zawodowej.</p> <p>Zajęcia z zakresu motywacji i doradztwa zawodowego umożliwiające rozpoznawanie własnych potrzeb edukacyjnych i potrzeb innych. Poznanie mocnych i słabych stron, wykorzystanie tej wiedzy w orientacji zawodowej. Planowania dalszej edukacji, charakterystyki rynku pracy uwzględniając zdolności i umiejętności ucznia oraz doskonalenia kompetencji społeczno-zawodowych . Wycieczki do zakładów pracy, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, np.: Udział w Targach Pracy i Dniach Otwartych w Szkołach Ponadpodstawowych .</p>	<p>nauczyciel doradztwa zawodowego, wychowawcy, psycholog pedagog</p>	<p>Zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach</p>
	<p>Kształtowanie w uczniach umiejętności niezbędnych w dorosłym życiu, tj. gospodarność, zaradność, odpowiedzialność .</p>	<p>Przekazywanie uczniom na zajęciach treści dotyczących zastosowania prawa w życiu codziennym, nauka gospodarowania środkami finansowymi, w tym umiejętności oszczędzania. Praktyka umiejętności poprzez pełnienie na szczeblu klasowym i szkolnym, np. Podejmowanie działalności w trójce klasowej, praca w Samorządzie Uczniowskim.</p>	<p>doradca zawodowy wychowawca</p>	<p>Zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach</p>

	<p>Wspomaganie wszechstronnego rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości , kształcenie samodzielnego formuowania i wyrażania sądów.</p> <p>Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadomienie wagi edukacji.</p> <p>Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy.</p>	<p>Proponowanie, prowadzenie różnorodnych form pracy i metod pracy oraz zróżnicowanie wymagań w stosunku do uczniów zdolnych, jak i mających trudności w nauce .</p> <p>Warsztaty w klasach, reintegracja i integracja klas</p> <p>Objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów z różnymi dysfunkcjami .</p> <p>Zapewnienie zajęć indywidualnych z uczniami mającymi braki edukacyjne, omówienie wyników egzaminów zewnętrznych, lekcje przedmiotowe, lekcje z wychowawcą poświęcone tej tematyce, np: techniki uczenia się.</p> <p>Lekcje wychowawcze poświęcone motywacji, praktyczne sposoby zarządzania czasem (lekcje z nauczycielem doradztwa zawodowego, psychologa, pedagoga)</p>	<p>wszyscy nauczyciele , dyrektor, psycholog pedagog</p>	<p>Zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach</p>
	<p>Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów.</p>	<p>Przeprowadzenie w klasach diagnoz i ankiet, obserwacji podczas bieżącej pracy z uczniami.</p>	<p>nauczyciele, wychowawcy,</p>	<p>cały rok szkolny</p>

Nauczanie hybrydowe/ zdalne

W przypadku konieczności realizacji zajęć edukacyjnych w formie zdalnej lub hybrydowej zadania ujęte w programie należy realizować z wykorzystaniem narzędzi technologii informacyjno- komunikacyjnych. Konieczne jest również udzielanie wsparcia edukacyjnego, informatycznego i psychologicznego rodzicom i uczniom mającym trudności w przebiegu tej formy edukacji.

X Zasady ewaluacji Programu wychowawczo- profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Zespół wychowawczy w oparciu o bieżące diagnozy, każdego roku określa obowiązujące dla szkoły czynniki ryzyka i czynniki chroniące (w sytuacjach intensyfikacji niekorzystnych zjawisk będą prowadzone pogłębione diagnozy występujących problemów, zmierzające do aktualizacji działań wychowawczo-profilaktycznych).

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- analizę dokumentacji,
- przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- rozmowy z rodzicami,
- wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- analizy przypadków, sytuacji występujących w szkole.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół zadaniowy powołany przez dyrektora. Zadaniem zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

Zakończenie

Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest realizowany przez wszystkich pracowników szkoły, a także uczniów i rodziców. Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 2 im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Szczytnie w dniu 22.09.2021 r.

Załączniki:

1. Propozycje programów wychowawczo-profilaktycznych do realizacji w klasach.
2. Raport z ewaluacji programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły w tym diagnoza potrzeb rozwojowych uczniów z uwzględnieniem czynników chroniących i czynników ryzyka- przeprowadzonej w roku szkolnym 2021/2022
3. Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” - sporządzony na zlecenie MEiN (opartych na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie kwiecień 2020 - styczeń 2021).
4. Wnioski z badania bezpieczeństwa psychoaktywne uczniów po edukacji zdalnej,
5. Debata - powrót uczniów po edukacji zdalnej (wnioski),
6. Analiza i ocena istotności ryzyka zagrożenia zakażeniem i rozprzestrzenianiem się COVID-19.

